

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/227/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513211996
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2513211996.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v spore žalobcu: EOS KSI SLOVENSKO, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803 zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: U. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom mesto V., o zaplatenie istiny 1494,40 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 4C/238/2013-98 zo dňa 04.decembra 2017, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.
- II. Žalovaný má právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd vo výroku I. žalobu zamietol a vo výroku II. žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou § 52, § 54, § 565, § 39, § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a vecne tým, že žalobca sa žalobou podanou na súd 04.11.2013 domáhal voči žalovanému zaplatenia 1494,40 eur s príslušenstvom. Uviedol, že predmetná pohľadávka bola na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok z 15.12.2011, ktorá bola uzavretá medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a postupníkom - žalobcom. Dňa 04.06.2008 uzatvoril postupca a žalovaný zmluvu o splátkovom úvere č. 285378890, na základe ktorej postupca poskytol žalovanému finančné prostriedky. Ku dňu postúpenia pohľadávka predstavovala sumu 4875,93 eur (istina - 4249,62 Eur, úrok 212,13 Eur a úrok z omeškania 399,23 Eur, ostatné príslušenstvo - 14,95 Eur). Podľa zmluvy postupca poskytol žalovanému úver vo výške 2655,51 Eur, ktorý mal žalovaný zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 74,72 Eur. Žalobca si v žalobe uplatnil splátky splatné od 21.11.2010 do 21.01.2012 v počte 20 v celkovej výške 1494,40 Eur. Predmetom tohto konania je pohľadávka, ktorá bola na žalobcu postúpená bankou. Súd mal za preukázané, že právny vzťah medzi stranami sporu (resp. ich právnymi predchodcami), ktorý je založený zmluvou, je vzťahom spotrebiteľským, keďže právna predchodkyňa žalobcu pri uzatváraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, zatiaľ čo žalovaný nie, pričom z obsahu a formy zmluvy vyplýva, že ide o tzv. typovú (formulárovú) zmluvu, ktorú dodávateľ používa vo viacerých prípadoch a ktorej podstatný obsah spotrebiteľ (žalovaný) neovplyvňuje.

Pred hodnotením oprávnenosti uplatneného práva sa súd musel zaoberať tým, či žalobca je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa zaplatenia peňažnej pohľadávky proti žalovanému na základe predmetnej zmluvy. Súd skúma aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu a pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného z úradnej povinnosti. Aktívnu vecnú legitimáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok) respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (napríklad rozsudok

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 205/2009 zo dňa 29. 06. 2010). Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd návrhu vyhovie len vtedy, ak žalobca preukáže, že má subjektívne právo na plnenie od žalovaného uplatnené v konaní. V opačnom prípade súd návrh zamietne so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

Ustanovenie § 524 Občianskeho zákonníka priznáva veriteľovi právo postúpiť svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka písomnou zmluvou inému subjektu. Postúpením pohľadávky dochádza k zmene v osobe veriteľa, novým veriteľom sa stane postupník, ktorý nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Stanovená obligatórna písomná forma zmluvy o postúpení pohľadávok bola v danom prípade splnená. Keďže pôvodný veriteľ je bankou, zákonodarcom sú stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu. V zmysle ustanovenia § 92 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách môže banka postúpiť pohľadávku voči klientovi aj bez súhlasu klienta a aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu omeškaných splátok pohľadávky a klient, teda dlžník je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (obdobie napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.5.2014 sp. zn. 6Co/119/2013).

Úpravou § 92 ods. 8 (predtým 7) mal zákonodarcu na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priechilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Obč. zák. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Obč. zákonníka to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Obč. zák. účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Obč. zák. ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Obč. zák. nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

Z už uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 Obč. zák. ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. bol postupca v súdnom konaní pred súdom prvej inštancie, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný tvrdiť a dokázať predpoklady

svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

2. V konaní bolo preukázané, že dňa 15.12.2011 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a postupníkom - žalobcom, ktorej predmetom bolo aj postúpenie pohľadávky voči žalovanému. Žalobca nepreukázal, že pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky na žalobcu písomne vyzval žalovaného na splnenie peňažného záväzku (žalobca síce predložil súdu výzvu zo dňa 25.11.2008, ktorou postupca vyzval žalovaného na plnenie, avšak nepreukázal že táto žalovanému došla a zároveň je potrebné poukázať aj na skutočnosť že predmetná výzva sa týkala len omeškania zo zaplatením sumy 7951,53 SK a teda ani jej účinné doručenie žalovanému by nemalo za následok, že by postupca mal splnené zákonné podmienky na postúpenie pohľadávky vo výške 4875,93 eur s prísl. na žalobcu), a teda žalovaný ku dňu postúpenia pohľadávky (15.12.2011) nebol preukázateľne nepretržite viac ako 90 kalendárnych dní v omeškaní zo splnením tejto pohľadávky (teda celej pohľadávky ktorá bola predmetom postúpenia). Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2011 je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 7 (pozn. súdu: neskôr ods. 8) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. V konaní teda nebolo dokázané, že by bol žalovaný postupcom aj písomne (porov. § 92 ods. 8 cit. zákona) vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere. Žalobca tak nedokázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná) a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. Vzhľadom na uvedené treba uzavrieť, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, a preto bolo potrebné z tohto dôvodu žalobu zamietnuť.

3. Nad rámec uvedeného súd považuje za potrebné poznamenať, že podľa platného právneho poriadku Slovenskej republiky nie je daná viazanosť právnym názorom vysloveným skorším rozhodnutím súdu rovnakého stupňa, pričom všeobecne záväzný charakter nemajú ani judikáty. V zmysle záverov ústavnoprávnej judikatúry však Ústavný súd akceptuje práve teleologický výklad právnej normy, ako aj interpretačný postup všeobecných súdov, ktorý je spôsobilý v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný korektív pri zisťovaní jej obsahu, účelu a zmyslu (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 650/2013 Vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie je daná tiež povinnosť eurokonformného výkladu národného práva, so zachovaním nepriameho účinku jednotlivých smerníc (pri naplnení cieľov vysokej ochrany spotrebiteľa garantovaných komunitárnym právom).

4. Nakoľko žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, bola žalovaný plne úspešný v konaní a mal by teda nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vzhľadom na to, že žalovaný si trovy konania neuplatnil, /v konaní mu žiadne trovy nevznikli a ani mu žiadne z obsahu spisu nevyplývajú /súd prvej inštancie rozhodol, že mu náhradu trov konania neprizná. Je nepochybné že v prípade rozhodnutia o priznaní nároku na náhradu trov konania žalovanému, by v následnom rozhodnutí o výške týchto trov bolo povinnosťou súdu priznať žalovaným 0,- Eur. Takýto postup by však bol v priamom rozpore so zásadami vyjadrenými v čl. 17 CSP a to zásadou hospodárnosti resp. neprimeraného zaťažovania strán sporu a samozrejme zásady predchádzaniu zbytočným prieťahom. Takýto postup zároveň prispieje k odstráneniu právnej neistoty strán sporu skôr keďže k právoplatnému skončeniu sporu čo do jeho meritórnej časti ako aj rozhodovania o nároku na náhradu trov konania a ich výške dôjde súčasne.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré žalobca odôvodnil nasledovne:
- Žalobca považuje za nesporné, že peňažné záväzok žalovaného vznikol už nesplnením záväzku postupcu, to znamená, že peňažný záväzok žalovaného vznikol už poskytnutím dohodnutej sumy peňažných prostriedkov v prospech žalovaného, dohoda zmluvných strán o vrátení poskytnutých peňažných prostriedkov s úrokmi v pravidelných mesačných splátkach nemá žiaden vplyv a výšku alebo existenciu záväzku dlžníka, týka sa výlučne spôsobu zaplateného záväzku a závisí výlučne od

vôle veriteľa. Považuje za nesprávne, ak súd pod pojmom pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku je súdom rozumené v prípade vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov zo zmluvy o úvere v splátkach, len tie mesačné splátky úveru, ktoré sa už stali splatnými. Pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku - dlhu zo zmluvy o úvere podľa názoru žalobcu predstavuje zostatok dlhu žalovaného, ktorý vznikol poskytnutím peňažných prostriedkov v prospech žalovaného, to znamená takúto pohľadávku tvoria nielen nezaplatené a splatné splátky úveru, ale aj nezaplatené a doposiaľ nesplatené splátky úveru. Vzhľadom na uvedené, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Zo znenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná. Z gramatického výkladu nielen prvej, ale aj druhej vety tohto ustanovenia je zrejmé, že zákonodarca rozlišuje dva pojmy. Pojem: „peňažný záväzok ako celok“ a pojem: „časť peňažného záväzku.“ Ak sa v prvej vete súvetia použil pojem „peňažný záväzok ako celok,“ s tým, že zákonodarca jednoznačne identifikoval súčasne aj pojem časť peňažného záväzku je potom zrejmé, že ak v druhej vete súvetia použije pojem z prvej vety súvetia, bude ho spájať v tom istom význame. Správnosť záveru o tom, že banka môže postúpiť aj nezosplatenú pohľadávku, možno tiež potvrdiť posúdením druhej vety citovaného uznesenia. Toto naväzuje na predchádzajúcu vetu a jeho zmyslom je vyjadrenie podmienky, že pokiaľ dlžník uhradil banke tú časť záväzku, splnením ktorej bol v omeškaní a to v čase pred postúpením pohľadávky, právo banky postúpiť celú pohľadávku, najmä nezaplatený zostatok, zaniká. Predmetné ustanovenie teda je potrebné vykladať tak, že pokiaľ je dlžník v omeškaní so splnením, čo i len časti svojho peňažného záväzku, môže banka postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu celej výške peňažného záväzku, nielen časť, ktorou je dlžník v omeškaní. Ak by zákonodarca v predmetnom ustanovení mienil upraviť oprávnenie banky pohľadávku postúpiť na inú osobu tzn. len peňažný záväzok, ktorý je už splatný, potom by druhá veta ustanovenia § 92 ods. 2 Zákona o bankách, bola v praxi neaplikovateľná, nadbytočná, nakoľko v prípade, ak by dlžník pred postúpením pohľadávky uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane príslušenstva, tak by už banka nemala čo postupovať, nakoľko predmet postúpenia dlžníkom uhradený ešte pred postúpením a teda banka by nemala ani aké právo uplatňovať. Ďalej poukázal na to, že § 92 ods. 8 Zákona o bankách ukladá banke podmienky, ktoré je zo strany banky potrebné splniť, aby sa banka voči svojmu klientovi nedopustila porušenia bankového tajomstva. Konkrétne to ustanovenie vyžaduje, aby bol dlžník pred postúpením pohľadávky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, čo v danom prípade by bolo preukázané prílohou č. 1 v Zmluve o postúpení pohľadávok podloženou bankovou históriou úveru, z ktorej vyplýva, že žalovaný je v nepretržitom omeškaní so splácaním úveru od 21.08.2007, kedy prestal splácať splátky úveru riadne a včas, ako aj predloženou výzvou zo dňa 25.11.2008 a aby bol bankou kedykoľvek za trvania omeškania vyzvaný na zaplatenie aspoň časti svojho peňažného záväzku. Toto bolo v konaní preukázané predloženou výzvou zo dňa 25.11.2008. Ak sú uvedené podmienky splnené postúpením pohľadávky zo strany banky na inú osobu, nedošlo k porušeniu bankového tajomstva. Ďalej zdôraznil, že skutkové tvrdenia uvedené v žalobe neboli protistranou popreté v zmysle § 151 ods. 1 CSP a preto ich je podľa názoru žalobcu potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia. Pokiaľ súd takto nepostupoval, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalovaný bol ku dňu postúpenia pohľadávky v omeškaní po dobu 1212 dní. Bol v nepretržitom omeškaní so splácaním úveru od 21.08.2007, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo 15.12.2011, teda omeškanie žalovaného trvalo nepochybne viac ako rok a preto postupca by konal v súlade s § 92 ods. 8 Zákona o bankách a teda by neporušil bankové tajomstvo aj v takomto prípade, ak by písomnú výzvu žalovanému nezasielal. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 12Co/223/2015. V súvislosti s platným postúpením pohľadávky taktiež poukázal na bod 8.14 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého klienti výslovne súhlasili s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vzniesla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku alebo nie voči klientovi na tretiu osobu alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky. Zdôraznil, že banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojím klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti s odchodom od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Nakoľko ustanovenie § 89 ods. 1 Zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení Zákona o bankách, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevyklučuje jeho odchylnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si posudzovanom prípade dohodli

vzájomné práva a povinnosti odchyľne od predmetného zákona a to v bode 18.14 Všeobecných obchodných podmienok. V súvislosti s riešením daného stavu poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 10Co/76/2016 zo dňa 07.12.2016, rozsudku 9Co/145/2015 zo dňa 05.10.2016, 19Co/2/2016 zo dňa 02.05.2017, 11Co/206/2015 zo dňa 05.10.2016 a rozsudku 11Co/11/2015 zo dňa 25.08.2016. Na základe uvedeného žalobca zastáva názor, že splnením podmienok v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, konania nebolo potrebné preukazovať, keďže zmluvné strany si vzájomne práva a povinnosti upravili v súdenom prípade v súlade s ustanovením § 89 ods. 1 Zákona o bankách odchyľne od ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu žalobcu na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať. Tu zdôraznil názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v rozsudku v sp.zn. 4Obo/210/01 zo dňa 11.06.2003. Pre úplnosť doplnil, že v súvislosti s platnosťou postúpenia pohľadávky a § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ustanovenie tohto zákona podľa názoru žalobcu nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Prípadné porušenie, ktoré vyplýva z citovaného ustanovenia nemožno spojiť s občiansko-právnym následkom, neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže norma obsiahnutá v § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nezakladá občiansko-právnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, v tomto prípade žalovanému, ale administratívnu povinnosť postihnuteľnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 Zákona o bankách. Obdobný názor bol vyslovený v uznesení Krajského súdu v Prešove zo dňa 02.05.2017 sp.zn. 5Co/122/2016 a uznesenia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/398/2015 zo dňa 02.05.2017. Splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, teda nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Znamená to, že banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie, nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 Občianskeho zákonníka. S nedoručením takejto výzvy teda nemôže byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, ale len sankcie vyplývajúce zo Zákona o bankách, konkrétne zodpovednosť banky v zmysle § 50 ods. 1 Zákona o bankách. Vzhľadom na vyššie uvedené, zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitimácie žalobcu, predmetnú skutočnosť žalobca preukázal predloženým oznámením o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Splnenie podmienok § 92 ods. 8 Zákona o bankách preukázal prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok a tam uvedeným počtom dní omeškania žalovaného predložením platobnej histórie úveru a výzvy zo strany postupcu. Preukázanie splnenia týchto podmienok navyše podľa názoru v konaní ani nebolo potrebné, keď žalobca preukázal, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili v súdenom prípade v súlade s § 89 ods. 1 Zákona o bankách odchyľne od § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Navrhol potom, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, prípadne rozsudok súdu prvej inštancie zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

6. Žalovaný odvolanie nepodal a k doručenému odvolaniu sa písomne nevyjadril.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrário, § 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

8. Podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením

napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Ustanovením § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd je zároveň povinný vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami v odvolaní, pričom za podstatný argument je potrebné považovať taký argument, ktorý má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania môže priniesť priaznivejšie rozhodnutie pre odvolateľa.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetná pohľadávka bola na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok z 15.12.2011, ktorá bola uzavretá medzi postupcom Slovenská sporiteľňa a.s., a postupníkom - žalobcom. Aktívna legitímácia žalobcu mala byť preukázaná zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou medzi Slovenskou sporiteľňou a.s., ako postupcom a žalobcom, ako postupníkom dňa 15.12.2011, o ktorom upovedomil postupca žalovaného dňa 27.12.2011. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o splátkovom úvere boli Všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“), podľa ktorých bodu 7.6.1. písm. a) ak je klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré trvá viac ako 10 dní, banka je oprávnená a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti. Podľa bodu 10.3. VOP pri doručovaní písomností v poštovom styku sa zásielka považuje za doručенú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine siedmy deň po jej odoslaní, a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie, alebo ak sa zásielka vráti ako nedoručená. Podľa bodu 19.16. VOP klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vzniesla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku, alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky.

11. Postupca listom z 27.12.2011 oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky vo výške 4875,93 Eur s príslušenstvom a zároveň žalovaného upozornil, že od doručenia tohto oznámenia možno pohľadávku uhradiť výlučne plnením žalobcovi. Dňa 25.11.2008 postupca vyhotovil list - výzvu - adresovaný žalovanému, v ktorej ho vyzýva na splácanie pohľadávky vo výške 7951,53 Eur s príslušenstvom, do 10 dní od jej doručenia, inak pristúpi k zvereniu jej vymáhania do mandátnej správy tretej osobe.

12. Podľa ust. § 92 ods. 8 z. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky (ďalej len "Zákona o bankách") ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

13. Žalobca nepreukázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka voči žalovanému postúpená, boli tieto podmienky postúpenia splnené. Súd mal v spore listinnými dôkazmi preukázané, že pôvodný veriteľ - banka si nespĺnila svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a to písomne vyzvať žalovaného k úhrade dlhu a bez tohto postúpil zmluvou o postúpení pohľadávok na žalobcu pohľadávku voči žalovanému zo zmluvy o úvere. Možno síce považovať za preukázanú požiadavku 90-dňového omeškania žalovaného, ktorá vyplýva z výpisu z účtu žalovaného ako aj z prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok, nebolo však preukázané, že by bol žalovaný pred postúpením pohľadávky zo strany pôvodného veriteľa písomne vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere.

14. V zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Banka túto možnosť v danom prípade nevyužila a žalobcovi postúpila pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol inak (výpoveďou, odstúpením). Pokiaľ ale nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezankol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy, nie je možné urobiť záver o tom, že by predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Splatnými do tej doby sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bola žalovaná v omeškaní. Z § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu.

15. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Totiž, keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok je preto neplatným právny úkon v zmysle § 39 OZ (pre rozpor so zákonom).

Hlavným účelom § 92 ZoB podľa dôvodovej správy bolo nielen prelomenie bankového tajomstva, ale aj úprava možnosti použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Zákon navyše stanovil podmienky, za akých je možné postúpiť bankovú pohľadávku, a jednou z tých je zaslanie písomnej výzvy klientovi, ako aj zročnosť bankovej pohľadávky, ktorá je predmetom postúpenia.

16. Čo sa týka oznámenie veriteľa (postupcu) podľa § 526 ods. 1 Obč. zák., účel § 525 Obč. zák. je totiž okrem iného aj ochrana dlžníka predtým, aby jeho dlh v prípadoch uvedených v cit. ustanovení prešiel na inú osobu než toho veriteľa, voči ktorému pôvodne vznikol. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavujú len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Obč. zák. účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Obč. zák. ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Obč. zák. nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení. Tieto závery sú principiálne zhodné so závermi judikátu R 46/2009 <.. Judikátom R 46/2009 <. bol

častočne prekonaný žalobcom citovaný judikát R 119/2003, keďže z neho vyplýva, že aj postúpený dlžník je oprávnený dovoliavať sa toho, že postúpenie voči nemu nie je účinné v prípadoch rozporu postúpenia s § 525 Obč. zák. Ustanovenie § 525 a 526 Obč. zák. totiž riešia odlišné situácie - § 525 rieši prípustnosť postúpenia, § 526 rieši to, ako sa účinky postúpenia vyvolávajú voči dlžníkovi. Vecná pôsobnosť týchto dvoch ustanovení tak nie je totožná a z § 526 Obč. zák. nemožno vyvodit' nič pre otázku objektívnej prípustnosti postúpenia. Naopak, účinky podľa § 526 Obč. zák. predpokladajú, že postúpenie je podľa § 525 Obč. zák. objektívne prípustné; objektívne neprípustné postúpenie nemôže nadobudnúť účinky ani voči dlžníkovi. Logická postupnosť pri skúmaní účinkov postúpenia je teda taká, že najskôr treba skúmať jeho prípustnosť podľa § 525 Obč. zák. (bez ohľadu na to, či ho oznamuje postupca alebo postupník) a až následne, keď sa zistí, že postúpenie je prípustné, treba skúmať, ako sa vyvolajú jeho účinky voči dlžníkovi (§ 526 Obč. zák.).

17. Odvolací súd sa nestotožňuje s odkazom žalobcu na právo banky dohodnúť si odlišnú úpravu vzájomných vzťahov, zo zisteného skutkového stavu možno vyvodit' len to, že takáto dohoda existovala len v podobe ods. 19.16 všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľni, a.s., v ktorých je obsiahnutý súhlas klienta s postúpením pohľadávok banky. Ako súd prvej inštancie správne uzavrel, zmluva medzi bankou a žalovaným sa považuje za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 Obč. zák., a to najneskôr od 1. januára 2008 (§ 879j Obč. zák.). Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Obč. zák. však spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tzv. neprijateľné podmienky). V zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (porov. C-415/11, Mohamed Aziz/ Caixa de Catalunya, ods. 68, C-226/12, Constructora Principado/Jose Álvarez, ods. 21) treba pri posudzovaní neprijateľnosti (nekalosti) zmluvných podmienok porovnávať právnu pozíciu, v akej by spotrebiteľ bol podľa aplikovateľných vnútroštátnych predpisov (t. j. ako by danú situáciu upravovali dispozitívne zákonné normy), pokiaľ by také ustanovenie v zmluve nebolo. V prerokúvanej veci je zrejmé, že ak by ustanovenie ods. 19.16 nebolo obsiahnuté vo všeobecných zmluvných podmienkach účinných od 1. augusta 2002, aplikoval by sa zákonný zákaz postúpenia pohľadávok bankou bez splnenia osobitných podmienok v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. <. Sporné ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pretože zásadným spôsobom zjednodušuje pozíciu banky pri postupovaní pohľadávky, tak ako to už správne uzavrel súd prvej inštancie. Postúpením pohľadávky pritom dochádza k zmene partnera dlžníka - spotrebiteľa, voči ktorému ho ustanovenie citované ustanovenie, má chrániť. Možno totiž predpokladať, že dlžník vstupuje do právneho vzťahu s bankou práve preto, že je to banka, teda regulovaný subjekt podliehajúci určitým pravidlám podnikania, obozretnosti, dôveryhodnosti a dohľadu príslušného regulátora. Okrem toho vstupuje do tohto vzťahu s dôverou, že citlivé údaje o jeho majetku a celkových majetkových pomeroch budú chránené pred zneužitím, resp. že každé ich sprístupnenie tretej osobe (okrem zákonom presne vymedzených výnimiek) sa bude diať s jeho súhlasom.

18. Ustanovenie bodu 19.16 všeobecných obchodných podmienok ho o túto ochranu oberá. Toto ustanovenie je obsiahnuté vo všeobecných podmienkach, teda vopred formulovanom dokumente, ktorý žalovaný musel akceptovať ako celok prostredníctvom časti II ods. 2 a 3 zmluvy o splátkovom úvere. Ak by nebol chcel akceptovať toto ustanovenie, mohol ho odmietnuť jedine tým, že by odmietol uzavrieť zmluvu, teda vstúpiť s bankou do právneho vzťahu. Za daných okolností tak vôbec nemožno uvažovať o tom, že by toto ustanovenie mohlo byť individuálne dojednané (§ 53 ods.2 Občianskeho zákonníka). V dôsledku toho toto ustanovenie treba považovať za neprijateľnú podmienku v zmluve o splátkovom úvere medzi bankou a žalovaným, ktoré je v zmysle § 53 ods. 5 Obč. zák. neplatné. Neplatnosť tohto ustanovenia má za následok, že v ňom obsiahnutý súhlas s postúpením pohľadávok z banky na žalobcu nemožno považovať za daný. Preto mohlo k postúpeniu dôjsť len v prípade, ak by boli splnené podmienky predpokladané v 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. Tieto však, ako vyplýva z vyššie uvedeného, preukázané neboli. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu Trnava č.k. 26Co/42/2018 zo dňa 26.10.2018, č.k. 9Co/200/2017 zo dňa 21.11.2018.

19. Odvolací súd záverom poukazuje aj na názor vyslovený NS SR v rozsudku sp.zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.3.2018 a a v rozsudku NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.4.2018 zaoberajúcimi sa danou právnou problematikou. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné.

20. Podľa § 92 ods. 8 ZoB v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom. V zmysle dôvodovej správy k zákonu o bankách mal zákonodarcu úpravou § 92 ods. 8 ZoB na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

21. Právnym problémom je otázka platnosti či neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky podľa § 39 OZ. Teda, či podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou (žalobca) podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB musia byť splnené, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok, alebo v prípade ich nedodržania prichádza sankcia v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu postúpenia...Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávacom prípade je v prvom rade vo všeobecnosti fakt, ktorý nemožno opomíňať, že sa jedná o spotrebiteľský spor (pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru). Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovu následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92 ods. 8 tretia veta ZoB), aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevylučuje. Podľa § 525 ods. 2 OZ nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom. 23. Dovolací súd preto konštatuje, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka...“

22. Ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Je potrebné si uvedomiť, že oznámením postúpenia pohľadávky, ktoré je adresované dlžníkovi, dochádza v prvom rade k tomu, že postupca vyvolá zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie, a zároveň berie na seba riziko vyplývajúce z toho, že i v prípade neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky splní dlžník dlh tretej osobe (postupníkovi). Samotným postúpením pohľadávky však nedochádza k inej zmene záväzku než v osobe veriteľa a v prípade, že zmluva bola neplatná, dochádza k tomu, že k veriteľovi pristupuje ďalšia osoba oprávnená prijať plnenie s účinkami i pre pôvodného veriteľa. Dovolací súd preto uzatvára, že následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia, musí prihliadnúť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť

nie je možné zhojiť. K dovolateľovej argumentácii ohľadne jeho námietky, že § 92 ods. 8 ZoB upravuje výnimky z bankového tajomstva a nie podmienky pre platné postúpenie pohľadávky dovolací súd záverom podotýka nasledovné. Aj keď je uvedené ustanovenie § 92 zákona o bankách systematicky zaradené do štrnástej časti právneho predpisu s názvom Bankové tajomstvo, nemožno len na základe tohto zaradenia bez ďalšieho usudzovať, že zákonodarca pri úprave postúpenia pohľadávky bankou na nebankový subjekt, mal zámer riešiť výlučne len otázku ne/porušenia bankového tajomstva. Pokiaľ by bolo uvedené cieľom, nič by nebránilo tomu, aby to v znení zákona výslovne uviedol [napr. porovnaj novelu zákona o bankách účinnú od 1. januára 2017 (zákon č. 299/2016 Z.z.) - sprísnenie pravidiel pre postúpenie pohľadávok bánk zo spotrebiteľských úverov a úverov na bývanie podľa osobitného predpisu]. Ako už bolo spomenuté v bode 21. tohto rozhodnutia, podmienky platného postúpenia pohľadávky banky a podmienky možnosti prelomenia bankového tajomstva sa vzájomne nevylučujú, práve naopak sa prekrývajú.

23. Pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, rozhodol vo výroku vecne správne, a preto odvolací súd po vysporiadaní sa s podstatnou odvolacou argumentáciou odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, včítane správneho závislého výroku o náhrade trov konania (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého), potvrdil.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

25. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP)